

Крошка С.А. Сучасний навчальний заклад – майстерня здоров'язберігаючого освітнього простору (з досвіду роботи Лисичанського педагогічного коледжу) / С. А. Крошка // Взаємодія духовного і фізичного виховання в становленні гармонійно розвиненої особистості : збірник статей за матеріалами IV Міжн. науковово-практичної онлайн-конференції (Слов'янськ, Україна, 23–24 березня 2017 року у 2-х томах / гол. ред. В.М.Пристинський. – Слов'янськ : ДВНЗ Донбаський ДПУ, 2017. – Т. 1. – С. 487–495.

***Анотація.** У статті розглядаються питання розбудови фізичного виховання у підготовці майбутніх фахівців. Виокремлено основні форми та методи роботи Лисичанського педагогічного коледжу щодо зміцнення здоров'я студентської молоді з часів його заснування.*

***Ключові слова:** студент, здоров'я, коледж, фізичне виховання, фахівці, освітній процес.*

**СУЧАСНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД – МАЙСТЕРНЯ
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ
(з досвіду роботи Лисичанського педагогічного коледжу)**

***Крошка С. А.,** ВП „Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка”, м.Лисичанськ,
Україна*

Сучасний навчальний заклад – майстерня здоров'язберігаючого освітнього простору (з досвіду роботи Лисичанського педагогічного коледжу)

***Анотація.** У статті розглядаються питання розбудови фізичного виховання у підготовці майбутніх фахівців. Виокремлено основні форми та методи роботи Лисичанського педагогічного коледжу щодо зміцнення здоров'я студентської молоді з часів його заснування.*

***Ключові слова:** студент, здоров'я, коледж, фізичне виховання, фахівці, освітній процес.*

Modern school – workshop of healthy educational environment (with experience Lisichansk Teachers College)

***Abstract.** The article deals with the development of physical education in preparing future professionals. Thesis there is determined basic forms and methods of Lisichansk teaching college to strengthen the health of students since its founding.*

***Keywords:** student, health, college, physical education, professionals, educational process.*

Актуальність. Фізичне виховання – система соціально-педагогічних заходів, спрямованих на зміцнення здоров'я та загартування організму, гармонійний розвиток форм, функцій і фізичних можливостей людини, формування життєво важливих рухових навичок та вмінь. Це специфічний вид соціальної діяльності людини, зокрема студентської молоді, у процесі якого відбувається задоволення фізичних і духовних потреб.

Фізичне виховання і спорт у коледжі сприяють підготовці майбутніх фахівців до високопродуктивної праці, протидії негативним факторам, що впливають на здоров'я і навчання, умінню самостійно використовувати засоби фізичної культури в праці і відпочинку, формувати загальну і професійну культуру здорового способу життя.

Законом України „Про фізичну культуру і спорт” визначено, що фізична культура є складовою частиною загальної культури суспільства, яка спрямована на зміцнення здоров'я, розвиток фізичних, морально-вольових та інтелектуальних здібностей людини з метою гармонійного формування її особистості [1, 2].

Одним із основних завдань сучасної освіти є створення сприятливого середовища для формування і розвитку здорової особистості. Це реалізується в стінах Лисичанського педагогічного коледжу під керівництвом директора Міненко Г.М.

Мета статті – познайомити з формами та методами роботи Лисичанського педагогічного коледжу в організації фізичного виховання та його ролі у зміцненні здоров'я студентів.

Результати досліджень. Вагомий акцент у розбудову фізичного виховання в Україні вніс і Лисичанський педагогічний коледж, який постійно працює над вирішенням основних завдань у сфері фізичної культури і спорту:

- підвищення функціональних можливостей організму засобами фізичної культури;
- сприяння всебічному гармонійному розвитку, покращення розумової і фізичної працездатності;
- формування думки про систематичні заняття фізичними вправами з урахуванням особливостей майбутньої професії, фізичне самовдосконалення та здоровий спосіб життя;
- отримання студентами необхідних знань, умінь та навиків у галузі фізичної культури з метою профілактики захворювань, відновлення здоров'я та підвищення професійної працездатності;
- використання засобів фізичної культури в лікувально-профілактичній діяльності;
- оволодіння методами визначення фізичного стану та самоконтролю;
- виховання патріотичних, морально-вольових і естетичних якостей;
- удосконалення спортивної майстерності студентів.

Фізична культура і спорт у навчально-виховному процесі виступають як засіб соціального становлення майбутніх фахівців, активного розвитку їхніх індивідуальних і професійно значимих якостей, виховання в дусі колективізму і взаємодопомоги та засіб досягнення фізичної досконалості. Фізичне виховання є головним напрямком впровадження фізичної культури і становить органічну частину загального виховання, покликану забезпечувати розвиток фізичних, морально-вольових, розумових здібностей та професійно-прикладних навичок студентів.

Спеціальність „Педагогіка і методика середньої освіти. Фізична культура” вперше була відкрита 2000 року. Набір здійснювався на базі

Лисичанського педагогічного коледжу за освітньо-кваліфікаційним рівнем „молодший спеціаліст”. Основна спеціальність – вчитель фізичної культури.

Але ще до створення спеціальності „Фізична культура” спортивна-масова робота у навчальному закладі була на високому рівні. Освітній процес у різні роки здійснювали фахівці з великої літери: Байраков В.С., Бакулін Г.Г., Мартинов Б.І., Жигарев В.Г., Сліпецька І.П.

Студенти активно включилися у спортивно-масову роботу училища. Брали участь у змаганнях різного рівня і приносили заслужені нагороди навчальному закладу, тим самим піднімаючи його авторитет. Перший випуск молодих фахівців з фізичного виховання відбувся 2004 року.

2005 рік став новою епохою у підготовки фахівців з фізичного виховання: початок навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем „бакалавр”.

У зв'язку з відкриттям нового напрямку спеціальності студенти отримали можливість участі у спортивно-масових заходах на базі Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, зокрема „Фестивалі спорту”, Першості ЛНУ „Міс Аеробіка”, Спартакіаді ЛНУ з різних видів спорту, де виборювали призові місця.

Традиційними виховними та спортивними заходами у коледжі були „День здоров'я”, „КВК”, „Молодий вчитель року”, „Посвята у студенти”, змагання з легкої атлетики, баскетболу, футболу, лижних перегонів. Студенти із завзяттям брали участь у заходах, перетворювалися на справжніх фахівців своєї справи.

Споглядаючи майже п'ятнадцятирічну історію спеціальності фізичного виховання відмічаємо, що із 2000 року підготовлено близько 350 фахівців галузі фізичної культури і спорту. Випускники коледжу – вчителі фізичної культури та тренери із різних видів спорту працюють у різних областях України та поза її межами. Необхідно відмітити, що 10 випускників спеціальності фізичного виховання завершили навчання в коледжі з відзнакою.

Студенти отримали достатню матеріально-технічну базу займатися легкою атлетикою, спортивними іграми, аеробікою, ритмічною гімнастикою, стрибками на батуті, а згодом і східними єдиноборствами, проведення яких започаткував Єршов С.І. – Майстер спорту Міжнародного класу. Для проведення занять студенти забезпечені сучасними тренажерами. Саме в цей час з'явилися вагомні студентські спортивні досягнення з важкої атлетики.

Студенти активно включилися у світ музично-ритмічного виховання і почали демонструвати значні досягнення у танцювальних конкурсах, зокрема коледжному конкурсі „Cheerleading” та університетському „Міс Аеробіка”.

Завдяки впровадженню ІКТ в навчально-виховний процес та створення фахового мультимедійного кабінету студенти отримали можливість брати участь у розробці творчо-пошукових робіт з мультимедійним супроводом. Значні досягнення студентів на ниві освіти та науки пояснюються активним зацікавленням, ініціативою та запровадженням у навчальну роботу сучасних інформаційно-комунікаційних технологій [4, с. 17].

За роки існування спеціальності в коледжі велася підготовка студентської молоді на здобуття робітничих професій та суміжних спеціальностей „Фітнес”,

„Хореографія”; діяли курси поглибленого вивчення предметів: „Формування культури здоров’я молоді з особливими потребами”, „Основи масажної справи”.

Навчально-виховний процес забезпечували викладачі, які мали високий методичний, науково-теоретичний та практичний рівні підготовки: Ажипа Є.О., Білик О.О., Шманов Ю.І., Чумаченко В.В., Величко М.В., Єршов С.І., Олесеюк В.В., Варфоломеєва К.В., Баранов Д.І.

Нині навчально-тренувальний та виховний процес, наукову та методичну роботу здійснюють високопрофесійні фахівці: Крошка С.А., Ляшенко В.В., Борисенко Л.Л., Цвік О.С., Сліпецький В.П.

Забезпечення навчально-виховного та тренувального процесу студентів спрямоване на набуття високої якості знань, рухових умінь і навичок з обраного фаху, вмінь застосовувати їх на практиці, організацію творчої праці, самовдосконалення.

Студенти є активними учасниками по впровадженню ІКТ у навчальний процес, а саме створенню різних віртуальних платформ: блогів з навчальних дисциплін, створення віртуальної сторінки циклової комісії та педагогічної практики, освітлення завдань та результатів спортивно-масової та соціально-гуманітарної роботи [4, с. 18].

Відповідно до Закону України „Про охорону дитинства”, на виконання рішення колегій Міністерства охорони здоров’я та Міністерства освіти і науки України, Міністерства молоді та спорту України, з метою впорядкування питання щодо медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням студентів з вересня 2009 року в Лисичанському педагогічному коледжі створено лікувально-фізкультурні групи.

Завдяки використанню відеоресурсів разом із викладачами студенти згадують історію виникнення та особливості сучасного шейпінгу, атлетичної гімнастики, ізотону, пауерліфтингу, культуризму та їх позитивний вплив на стан організму людини, а також демонструють свої досягнення з використанням згаданих методик оздоровлення. За ініціативою викладачів студенти використовують ефективні новітні сучасні здоров’язберігаючі технології під час роботи з учнями різної вікової категорії та для подолання стрес-небезпечних ситуацій.

На спеціальності проводяться майстер-класи із застосуванням новітніх технологій для студентів, які відносяться до груп ЛФК. Студенти під музичний супровід виконують вправи, спрямовані на координацію рухів, збереження правильної постави, зі стретчингу та хатха-йоги, зміцнюючі вправи з фітболами та вправи на релаксацію.

У коледжі ведеться системна комплексна робота, спрямована на корекцію морального стану молодої людини. Формуються знання, вміння і навички ведення здорового способу життя, забезпечується необхідний рівень працездатності, відповідальності та духовності молоді. Це простежується під час проведення спортивно-масових заходів, інформаційно-просвітницьких годин, спортивних свят та конкурсів [3, 4].

Студенти спеціальності фізичного виховання під керівництвом викладачів систематично беруть участь у Всеукраїнських і Міжнародних науково-практичних конференціях. Результати досліджень публікуються у вітчизняних та закордонних наукових виданнях. За роки функціонування спеціальності опубліковано близько 100 праць, серед яких наукові статті, методичні рекомендації, навчально-методичні посібники.

Наукове співробітництво викладачів різних навчальних закладів – це обов'язковий компонент розвитку високоосвіченого сучасного фахівця. Результатами співпраці викладачів та студентів стала участь у наукових форумах різного рівня, яка перевищила 200.

Актуальними для спеціальності фізичне виховання стали форуми оздоровчої спрямованості, розвитку фізичної культури учнівської молоді, проблем фізичного виховання в Україні, розвитку спорту з собаками, інтерактивних та інноваційних технологій активізації діяльності студентів, питань інклюзивного освітнього простору, патріотичного становлення особистості, участі у конкурсах, де студентська молодь займає активну громадянську позицію. Акцент надається формуванню здоров'я дітей різного віку з особливими потребами, інноваційним засобам оздоровлення та реабілітації, зокрема каністерапії та іпотерапії.

Для студентів постійно проводяться тренінги за програмою Intel® „Навчання для майбутнього”. В розроблених проектах студенти висвітлюють актуальні питання сучасності, зокрема здоров'язберігаючих технологій, патріотичного становлення особистості, впровадження інклюзивної освіти у навчально-виховний процес освітніх установ.

Для фахового зростання студенти спеціальності використовують електронні підручники та контролюючі програми викладачів коледжу [3, 4].

Плідною є робота по здійсненню керівництва написання студентських статей до участі у науково-практичних конференціях різного рівня. За результатами отримали 70 студентських публікацій.

Відразу з відкриттям у коледжі спеціальності „Фізичне виховання” до навчального закладу пішла навчатися дуже талановита та спортивна молодь міста Лисичанська та регіону. Тож і перемог на спортивній ниві, котрих і до того часу було немало, ще збільшилося.

Неодноразово перемагали у міських змаганнях з різних видів спорту. Але на змагання більш вищого рівня виїжджали лише спортсмени, котрі індивідуально тренувалися в ДЮСШ міста. Виступали вони успішно, прославляючи коледж та місто далеко за межами Луганської області з боксу та кікбоксінгу, з легкої атлетики, з пауерліфтингу, з важкої атлетики, з бадмінтону, з карате.

Окрему сторінку в історію розвитку коледжу та спеціальності фізичного виховання вписали викладачі та студенти-випускники, примножили спортивну славу навчального закладу, Луганщини та України: Єршов С.І. – володар Кубка Світу з косіки карате (Японія, м.Токіо); Баранов Д.І. – Майстер спорту України з бойового самбо; Цвік О.С. – Майстер спорту України по спорту з собаками; Варфоломеєва К.В. – Майстер спорту України з бадмінтону; Політанська Т.І. –

Майстер спорту міжнародного класу з косікі карате; Орлов А.І. – Майстер спорту України з кікбоксингу; Сазонова Т.В. – Майстер спорту України з кіокушин карате.

Майже у кожній школі міста Лисичанська та Луганської області вчителями фізичної культури працюють випускники коледжу.

На спеціальності фізичного виховання проводяться різноманітні спортивно-масові та виховні заходи: зустрічі з видатними спортсменами, Заслуженими тренерами, спортивні змагання із різних видів спорту, День працівників галузі фізичної культури і спорту України, фестиваль першокурсників, день туризму, присвячений Всесвітньому Дню туризму, День працівників освіти України, вечори „Спортивна слава”, Спартакіада викладачів коледжу тощо.

Позааудиторна робота, зокрема спортивно-масова – це спеціально організовані заняття, які сприяють поглибленню знань, розвитку умінь та навичок, задоволенню і розвитку інтересів, здібностей і забезпечення розумового відпочинку студентів. Вільний час студентів у коледжі значною мірою педагогічно керується і координується. Значного успіху в цьому досяг педколедж, зокрема завдяки функціонуванню спортивно-молодіжного руху „Твоє здоров'я – в твоїх руках”.

Сьогодні не викликає сумніву той факт, що спорт відіграє значну роль у житті сучасної людини. Заняття спортом поліпшує здоров'я і знижує ризик захворювань, зменшує соціальне напруження в суспільстві. Спортивно-молодіжний рух включав роботу фітнес-клубу, спортивних секцій, спортивних гуртків та проведення загальних заходів коледжу.

Такі форми і методи проведення дають можливість залучити до систематичних занять фізичною культурою і спортом максимальну кількість студентів незалежно від рівня їхньої фізичної підготовленості, рухових умінь, стану здоров'я. Це в свою чергу сприяє вдосконаленню рухових умінь, підвищенню рівня фізичної підготовленості, організованості й вихованості студентів, підвищенню успішності, і найголовніше – формуванню культури здоров'я студентів.

Робота циклової комісії фізичного виховання направлена на феліксологію, як новий напрямок у підході до виховного процесу, яка висуває проблему щастя як педагогічну проблему, пропонує професійне вирішення питання формування у студентської молоді здатності бути щасливим, описує методики з розвитку даної здібності, пред'являє ілюстративний матеріал практичної реалізації нової проблеми.

Феліксологія виховання – науково-теоретичний розгляд змістовної характеристики виховання, що забезпечує включення у складі мети виховання формування здібності молоді людини бути щасливою в житті.

До структури діяльності „Молодіжного медіацентру.UA” входить феліксологічний рух, Валеологічна студія „Краса і здоров'я”, центр саногенного мислення, студія „Старт”.

Студія „Старт” вирішує проблему: інноваційні шляхи формування всебічно розвиненої особистості через трансформацію медіаосвіти. Мета:

ознайомлення із загальними основами техніки спортивної гри волейбол; оволодіння навичками гри в баскетбол; популяризація спортивних ігор серед молоді і студентства в педагогічному коледжі; відбір і формування збірної коледжу з баскетболу серед юнаків та дівчат, для успішних змагань у зональній обласній спартакіаді; оволодіння теоретичним підґрунтям з методики гри у настільний теніс; популяризація діяльності секції настільного тенісу через спортивні змагання; ознайомлення з елементами спортивної боротьби країн сходу; ознайомлення із загальними основами легкоатлетичних вправ; створення умов до спортивного зростання в області кінології, виховання моральних якостей громадянина [3].

Із появою на базі коледжу спортивного клубу дещо змінилася структура та діяльність спортивно-масові роботи.

Спортивний клуб є юридичною особою, має свою печатку, штамп із своїм найменуванням, розрахунковий рахунок, має на правах власності відокремлене майно, основні та оборотні фонди. Має свій прапор, емблему, іншу атрибутику.

Клуб здійснює всебічну роботу з розвитку фізичної культури і спорту серед студентів, викладацького складу, співробітників коледжу, членів їх сімей та інших членів клубу.

Основна мета СК „ЛПК” – об’єднання студентів, викладачів коледжу, співробітників, їхніх дітей, інших громадян для занять фізичною культурою, спортом, оздоровлення та популяризації здорового способу життя.

Викладацький колектив ставить перед студентською молоддю складні і цікаві завдання: пошук інноваційних шляхів формування здоров’язберігаючої свідомості майбутніх фахівців; встановлення контактів і взаємовигідного співробітництва з іншими об’єднаннями регіону; формування у студентів наукового світогляду; залучення студентської молоді до участі у наукових форумах; прищеплення дбайливого ставлення до свого здоров’я; популяризація спортивних ігор серед студентської молоді.

Висновки. Впровадження новітніх технологій у навчально-виховний процес коледжу пов’язано з використанням фізкультурно-оздоровчих технологій та технологій забезпечення безпеки життєдіяльності. Вони дозволяють зберігати наявний стан студентської молоді, формують більш високий рівень їхнього здоров’я, навички здорового способу життя, дають можливість здійснювати моніторинг показників індивідуального розвитку та спортивної майстерності і проводити відповідні психолого-педагогічні, корегувальні, реабілітаційні заходи.

Досягнення, які має педагогічний коледж, зокрема циклова комісія „Фізичне виховання” – це поєднання знань та практичних умінь досвідчених викладачів і енергії молодих викладачів, що дає змогу ефективно працювати сьогодні і з оптимізмом дивитися в майбутнє.

Список літератури

1. Закон України „Про фізичну культуру і спорт”. Електронний ресурс. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>.

2. „Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року „Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація”. Електронний ресурс. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/422016-19772>.

3. Крошка С.А. Спортивний клуб Лисичанського педагогічного коледжу - самостійна фізкультурно-спортивна організація / С. А. Крошка, Л. Л. Борисенко // *Virtus: Scientific Journal* / Editor-in-Chief М.А. Zhurba – October # 8, 2016. – С. 82-86.

4. Крошка С.А. Інноваційні технології в процесі фахової підготовки студентів спеціальності «Фізичне виховання» / С.А.Крошка // Сучасні проблеми теорії та практики фізичного виховання, спортивних дисциплін і туризму : зб.наук.праць за матеріалами II Міжнародної наук.практ. інтернет-конф. 16 черв., 2016р./ М-во освіти і науки України, Переяслав-Хмельницький Держ. Пед. ун-т ім. Григорія Сковороди [та ін.] – Переяслав-Хмельницький. – 2016. – Ч. 1. - С. 16-21.